

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 6:59, leidžiasi 5:10

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Vasario-February 5 d., 1972 m.

Kaina 15c

30

NAUJAS ŠIAURĖS AIRIJOS PROTESTO ŽYGIS

VIETNAME LAUKIA DIDESNIŲ KOVŲ

SAIGONAS. — Praėjusią savaitę P. Vietname žuvo penki amerikiečiai ir 22 buvo sužeisti. Šiais metais žuvusių amerikiečių skaičius siekė tik 17. Tačiau vis dažniau iš Vietnamo ateina žinios, kad komunistai ruošiasi didesnei ofensyvai. Žvalgybos agentūros iš paimtų belaisvių ir dokumentų, iš lėktuvų fotografijų susidarė nuomonė, kad komunistai šiais Amerikos rinkimų metais siekia didesnių laimėjimų, kurie sukeltų Amerikoje pasipiktinimą šiuo ilgai užsitęsusių karu ir priverstų prezidento Nixono vyriausybę ieškoti taikos Hanojaus sąlygomis.

Priešo ofensyva gali prasidėti bet kuriuo metu. Komunistai turį apie 20,000 kareivių prie Kambođijos sienos. Nemažos jėgos sutrauktos kalnuotose Laos, P. Vietnamo, Kambodijos sienų apylinkėse. Kariuomenės vadai tikisi puolimo centrinio Vietnamo aštuonios ir prieš demilitarizuotos zonos. Puolimas galįs prasidėti vasario 15 d., budistų Naujų Metų proga. Spėjama, kad Hanojus siekia ofensyvą pradėti prieš prezidento Nixono kelionę į Pekiną.

Pietų Vietnamo karinė vadovybė skelbia, kad karo aviacijos lėktuvai susprogdino žemėje keturis komunistų tankus ir du šarvuotus, vienas jų turėjęs priešlėktuvinę patrankelę. Vis dažniau Laos pusėje žvalgyba pastebi komunistų tankus. Jie irgi sutraukti numatomi ofensyvai vykdyti.

Valstybės sekretorius Rogers spaudos konferencijoje ketvirtadienį irgi patvirtino žinią, kad komunistai ruošiasi puolimui artimiausiu laiku. Vakar dienos "Chicago Daily News" įsidėjo pirmame puslapyje savo Saigono korespondento žinią, kad Hanojaus vadai siekia prezidento Nixono pralaimėjimo rinkimuose. Hanojus giriąsi pašalinę prezidentą Johnsoną 1968 metų rinkimuose. Tas pats planuojama ir Nixonui. Hanojus siekia ne tiek karinių laimėjimų Pietų Vietname, kiek siekia politinių laimėjimų pačioje Amerikoje.

Šiuo metu Washingtono lankosi Amerikos ambasadorius Saigone Bunker. Jis atvykęs pareiškė, kad Vietname laukiama didesnių kovų.

Pasirodė naujas "Samizdat" numeris

MASKVA. — NYT korespondentas Hedrick Smith iš Maskvos praneša, kad čia pasirodė dar vienas slapto, pagrindinio laikraščio "Paskutiniųjų Iykyi kronikos" numeris, kuris turi 39 lapus. Primenama, kad šios kronikos pirmas numeris, pasirodęs 1968 balandžio 30 d. turėjo tik kelis lapus. Paskutinis komunistų partijos centro komiteto posėdis, valdžios kritikų žinios, svarstė ir šio laikraščio reikalus ir įsakė KGB visomis jėgomis tą laikraštį išaiškinti ir sunaikinti jo leidėjus ir bendradarbius. Šis įsakymas duotas gruodžio 30 d. Matyt, slapta milicijai dar nepavyko išaiškinti laikraščio kilmės.

Šių metų pradžioje KGB agentai pradėjo naują bangą areštų, kratų, tardymų, kaip rašo NYT, Maskvoje, Leningrade ir dviejuose respublikose — Ukrainoje ir Lietuvoje. KGB agentai seka šimtus žmonių. Antradienį net du KGB pulkininkai dalyvavo trijų suimtų asmenų tardyme, klausinėdami juos apie "Kroniką" ir apie du ukrainiečių slapta leidžiamus žurnalus "Veche" ir "Ukrainsky Visnyk". Pastar-

IŠ VISO PASAULIO

LONDONAS. — Britanijos aukso ir užsienio valiutos atsargos sausio mėnesį vėl padidėjo 397.8 milijonais dolerių. Šiuo metu britų iždą turi beveik 7 bil. dol. atsargų.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas pripažino, kad Amerika pasiūlė Sovietų Sąjungai sumažinti karo laivų statymo lenktynes, tačiau sovietai nieko iš to pasiūlymą neatsakė.

NEW YORKAS. — Buvęs prekybos sekretorius Stans pasmerkė kongresą, kad tas nedaro žygių sustabdyti uostų darbininkų streiką Ramiojo vandenyno uostuose. Streikas kenkia Amerikos prekybai su užsienio kraštais, ypatingai kenkia ūkininkams.

MASKVA. — Trečiadienį Maskvos aerodrome Egipto prezidentą Sadatą pasitiko Brežnevas su Kossyginu. Korespondentai pasigedo "prezidento" Podgorną, kuris serga.

NEW YORKAS. — Kardinalas Cooke ragino New Yorko katalikus melstis už šiaurinės Airijos taiką ir civilinių teisių reformas. Jo pareiškimas aiškiai smerkia britus ir gina airius katalikus.

DETROITAS. — Pavergtų Tautų komitetas Detroite, kaip pranešė pats laimėjęs laikraštis "The Detroit News", apdovanojo laikraštį 1971 m. Eisenhowerio medaliu už pavergtų tautų reikalų supratimą, jų gynimą ir paramą. Tam komitete atstovaujanti ir elietuviai. Šiuo metu jame yra du DLOC nariai: Bernardas Brizgas ir "Naujienu" bendradarbis Saulius Šimoliūnas.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas priėmė sovietų poetą Jevtušenką ir kalbėjo su juo 70 min. Dalyvavo prezidento patarėjas Henry Kissinger, spaudos sekretorius Ziegler ir vertėjas. Prezidentas pareiškė poetui, kad "poezija, literatūra ir muzika yra tarptautinė kalba, kurią visi supranta".

Vilniaus filharmonijoje gruodžio mėn. pabaigoje koncerte dalyvavo du Dvarionai — tėvas profesorius Balys ir sūnus smuikininkas Jurgis. Atlikta B. Dvariono Koncertas smuikui su orkestru ir J. Bramso Trečioji simfonija. (E)

rojo yra pasirodė penki numeriai, o "Veche" išėjo tik du. Vakarų pasaulio stebėtojai ir patys sovietų valdžios priešai jau senokai galvoja, kad KGB yra jau infiltravusi "Kronikos" leidėjų organizaciją, tačiau, manoma, kad aiškinimo darbas dar nebaigtas, dar nežinomi visi to žurnalo leidėjai ir platintojai. Todėl KGB dar vengia "nušluoti" šį žurnalą, nes likę jo leidėjai ateityje gali būti atsargūs.

Pat Crowe, 6 metų amžiaus pirmą kartą užsidėjo "roller-skates" ir be motinos pagalbos negali pastovėti ant kojų.

MIELI LIETUVIAI J. A. VALSTYBĖSE

Lietuvos nepriklausomybės diena, Vasario 16-oji jau čia pat. Lietuvių tauta rusų komunistų prislėgta ir naikinama, tos dienos viešai paminėti negalės. Negalės to padaryti ir lietuviai ištremti į tolimą Sibirą. Tik laisvojo pasaulio lietuviai šią dieną iškilmingai atžymės.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (Vlikas) ir Amerikos Lietuvių Taryba (Alta) kviečia visus lietuvius Vasario 16-tosios minėjimuose gausiai dalyvauti: pabrėžti nusistatymą, kad Lietuva teisės nepriklausomai tvarkytis laisvų pasaulio tautų šeimoje niekad neišsižadės, stiprinti pasiryžimą aktyviai siekti Lietuvių tautai laisvės.

Jaunosios mūsų kartos išeivijoje parodytas užsilaikymas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbui, stiprina mūsų viltį šį tikslą pasiekti. Kudirkos, Simokaičių, Brazinskų ir kitų tautos kovotojų pastangos bei aukos rodo, kad pavergtoje Lietuvoje nepriklausomybės siekimas yra gyvas ir stiprus.

Vlikas ir Alta dėkoja lietuvių visuomenei už vieningumą ir už moralinę bei finansinę paramą laisvinimo darbams. 1971 metų sausio 9-tą dieną Vliko ir Altos vadovybės sutarė, kad "Vasario 16-tosios proga renkamos aukos skiriamos Lietuvos laisvinimui ir siunčiamos Altai". Alta savo ruožtu remia Vliko veiklą. Matyt, kad šis sutarimas lietuvių visuomenės buvo teigiamai suvoktas, nes jis pakėlė surinktų lėšų Lietuvos laisvinimo reikalams kiekį. Kviečiame visuomenę bei organizacijas ir toliau šio sutarimo bei tvarkos laikytis. Lėšos didele dalimi lems mūsų darbo sėkmę ateinančiais metais ir dėl to prašome aukoti dosniai, kaip ir anksčiau.

Dr. J. K. Valiūnas,
Vliko pirmininkas

Dr. K. Bobelis,
Altos pirmininkas

1972 m. sausio 31 diena.

Pavasari atvyks kinų sportininkai

NEW YORKAS. — Amerikos stalo teniso sąjunga yra pakvietusi komunistinės Kinijos stalo teniso komandą atvykti į Ameriką ir pavažinėti po jos miestus lošiant su vietinėmis komandomis. Kinijos premjeras atsa-
kės, kad sportininkai atvažiuos, kai "žiedai žydės pilname gražume". Jie laukiami šį pavasarį.

Amerikos stalo teniso sąjunga, negaudama šiam vizitui lėšų iš vyriausybės, renka aukas. Reikės apie 300,000 dol. Aukos duoti pažadėjo lėktuvų bendrovės ir biznio įmonės. Didėsnes aukas duoda John Rockefeller 4-tas, Frank Sinatra, John McCone, buvęs CIA viršininkas ir kiti.

Numatoma kinų sportininkus pavežioti Amerikoje. Jie loš stalo tenisą New Yorko, Los Angeles, Washingtono, Detroite ir kituose miestuose.

ADDIS ABABA. — Etiopijos imperatoriaus Haile Selassie gavo Jungtinių Tautų Taikos Medalį — pirmą valstybės galvą taip apdovanota. Medalį įteikė JT sekr. Waldheimas.

Diskvalifikavimas supykino austrus

VIENA. — Austrijos Olimpino komiteto pirmininko Heiz Pruckner namas buvo padegtas. Austrijos policija neabejoja, kad padegimas — sporto fanatiško darbo.

Austrijoje kilo didelis nepasitenkinimas, kai Japonijoje Olimpino komitetas uždraudė žaidynėse dalyvauti labai geram austrui slidinėjimui Karl Schranz, apkaltinus jį profesionalizmu. Jis, mat, buvo nufotografuotas su slidėmis, ant kurių aiškiai buvo matomas slidžių gamintojo — įmonės vardas. Aaug Austrijos gyventojų reikalavo, kad visa austrų komanda būtų iš varžybų atšaukta ir grįžtų namo. Austrijos sporto vadovybė nesirijo taip toli eiti ir pasitenkino pareiškimu protestą.

Austrijos policija praneša, kad ir Karl Heinz Klee, Austrijos slidininkų federacijos prezidento, kuris dabar patys yra Japonijoje, šeima gavo telefoninių grasinimų.

◆ Vakarų Vokietija ir Britanija pripažino Bengalijos valstybę.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Šį savaitgalį Čikagoje yra laukiamas Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, ir PLB pirm. St. Barzdukas. Lietuvių žurnalistų Sąjungos CV organizuoja veiksmų susitikimą su lietuviškos spaudos ir radijo žmonėmis.

◆ Britų kareiviai šiaurinėje Airijoje tikrina visus automobilius, važiuojančius į Newry miestą, kur sekmadienį įvyksta didelė katalikų demonstracija. Jos dalyviams vadai įsakė žygyje vieniškai nekaltėti ir laikytis tvarkingai. Krautuvininkai, laukdami riaušių, užkalinėja langus.

◆ Airijos premjeras Lynch pareiškė, kad situacija š. Airijoje gali išsivystyti į karą. Airija prašysianti paramos iš draugiškų valstybių, o jei iš jų negaus, tada bus prašomos komunistinės valstybės.

◆ Streikuojančių uostų darbininkų unijos prezidentas pareiškė, kad streikas bus baigtas tada, kai patys darbininkai nubalsuos baigti streiką. Jokie prezidento įsakymai ar kongreso įsikišimas streiko nesustabdysiąs.

◆ Izraelio gynybos ministras gen. Dayan atvyko Amerikon, kur jis susitiks su vyriausybės nariais ir pasakys kalbas keliuose žydų susirinkimuose, rinkdamas Izraeliui aukas.

◆ Sen. Edmund Muskie buvo labai nedraugiškai sutiktas Madison, Wisc., kur jauni komunistai trūkdė jam kalbėti.

◆ Negrų kongreso narė Shirley Chisholm gavo Gary miesto mero pritarimą kandidatuojuojant prezidento vietai. Ją remia ir Čikagos negrų veikėjas kun. Jackson. Jis pareiškė, kad demokratų partijoje 20% sudaro negrai. Jie turėtų gauti ir proporcingą galią bei darbų kiekį.

◆ Italijoje keli žemės drebėjimai sugriovė 150 namų, vieną žmogų užmušė ir keliolika sužeidė.

◆ Čikagos mergaitė, 15 m., kuri pagarsėjo grasindama nušiuždyti, jei jai nebus padarytas abortas, nuyko į New Yorką ir pasidarė abortą. Illinoiso Aukščiausis Teismas jau buvo uždraudęs daryti abortą Čikagoje. Mergaitės kelionę ir ligoninės išlaidas apmokėjo kunigų Patariamoji Taryba Problematikiems neštumams spręsti. Tos tarnybos pirm. kunigas Harold Quigley padėjo viską sutvarkyti.

BRITAI SUSTIPRINO KARINES JĖGAS PRIEŠ RYTDIENOS DEMONSTRACIJĄ

BELFASTAS. — Šiaurinės Airijos katalikai atmetė visus prašymus ir rengia šį sekmadienį didelę demonstraciją Newry, ant Airijos sienos, mieste. Visos demonstracijos yra uždraustos, todėl ir ši yra nelegali. Britanijos vyriausybė atsiuntė į šiaurės Airiją dar 500 kareivių, viso čia yra jau 15,000 britų kareivių. Britų premjeras Heath kreipėsi raštu į du katalikų kardinolus, visos Airijos kardinolą Conway ir Anglijos katalikų kardinolą Heenan, prašydamas padėti atšaukti numatytą airių demonstraciją.

Bengalai atima biharų ginklus

DACCA. — Bengalijos sostinėje kariuomenės ir partizanų daliniai bando atimti ginklus iš Mirpur rajone gyvenančių biharų, tautinės mažumos gyven-tojų, kurie atbėgo į musulmonišką Rytų Pakistaną iš Indijos, Bihar provincijos, kur hindų tikėjimo žmonės persekiojo musulmonus. Biharai skiriasi nuo bengalų savo išvaizda, kalba ir papročiais. Jais jungia tik bendras tikėjimas. Pakistano valdymo laikais biharai padėjo pakistaniečiams valdyti bengalus ir juos persekioti.

Iki šiol bengalų kareiviai ir partizanai atėmė iš biharų virš 400 ginklų. Kratos vykdomos toliau. Naktį po Mirpur rajono gatves važinėja šarvuoti automobiliai. Biharams draudžiama sutemus išeiti iš namų.

Padedą sustabdyti opiumo auginimą

WASHINGTONAS. — Iš Turkijos neseniai sugrįžo valstybės departamento vyresnysis patarėjas ir tarptautinių narkotikų klausimų koordinatorių Nelson Gross. Jis pranešė spaudos konferencijoje ketvirtadienį, kad Amerika sumoka Turkijai dar 300,000 dolerių specialioms inspektoriams nusamdyti. Jie prižiūrės paskutinio Turkijos opiumo legalaus derliaus nuėmimą. Po šio derliaus opiumą Turkijoje auginti bus uždrausta.

JAV žemės ūkio departamentas siunčia į Turkiją grupę žemės ūkio specialistų, vadovaujamų dr. Clinton West, žemės ūkio pasekretoriaus. Jie prižiūrės paskutinio Turkijos opiumo legalaus derliaus nuėmimą. Po šio derliaus opiumą Turkijoje auginti bus uždrausta.

Minėta 300,000 dol. suma padengsins Turkijos skirtas lėšas samdyti inspektoriams, kurie turės žiūrėti, kad šių metų opiumo derlius tikrai būtų paskutinis.

Geri metai automobiliams

DETROITAS. — Automobilių bendrovės žiūri į ateitį su pasitikejimu, nes sausio mėnesio biznio raportas rodo, kad naujų automobilių buvo parduota 4% daugiau negu sausio mėn. 1971 m. Neblogi buvo visi praėję metai. General Motors pardavė gaminių už 28.3 bil. dol., kas yra antras geriausias rezultatas visoje bendrovės istorijoje.

General Motors didina gamybą ir samdo naujus darbininkus. Nuo praėjusių metų lapkričio, kartu su numatomais samdyti

Airių vadai nesutinka atšaukti demonstracijos, kurioje gali dalyvauti apie 30,000 žmonių. Jie sako, kad šis protesto žygis nieko neturi bendro su tikėjimu, o yra tik civilinių teisių reikalaujantis žygis, todėl nebuvę reikalo premjerui kreiptis į katalikų kardinolus.

Vakar įvyko vėl sprogimų ir šaudymų. Cork mieste minia žmonių sudegino Britų Geležinkelio įstaigą. Lurgan mieste buvo persautas vienas vyras.

Londone užsienio reikalų ministris pareiškė nepasitenkinimą Airijos vyriausybės veiksmams. Airijos užsienio reikalų ministris Amerikoje pasmerkė Britanijos politiką Airijos atžvilgiu. Tokie pareiškimai gali ilgam laikui pagadinti Airijos-Britanijos santykius, pareiškė britų ministris Douglas-Home.

Airijos premjeras Lynch pasmerkė fanatikus, kurie sugėginę britų ambasadą. Airijos vyriausybė pažadėjo sumokėti Britanijai pastato vertę — 235,000 dol. iki 400,000 dol. Tie rūmai buvo istorinis 18-to šimtmečio pastatas.

Washingtono valstybės sekretorius Rogers, atmesdamas kai kurių senatorių patarimus, pareiškė, kad Amerika negali įsikišti į šiaurinės Airijos krizę. Toks kišimasis būtų neaukštingas ir neleistinas. Krizę gali išspręsti tik patys tos šalies gyventojai — airiai, pareiškė Rogers.

Išėmė sen. Mundtą iš trijų komitetų

WASHINGTONAS. — Senato respublikonų susirinkimas nutarė atimti iš savo sergančio kolegės respublikono senatoriaus Karl Mundt trijų komitetų vietas. Sen. Mundt, 71 m. amžiaus, jau 1969 m. lapkričio mėnesį turėjo širdies ataką ir buvo suparaližuotas. Nuo to laiko jis nedalyvavo senato darbuose. Būdamas ilgametis senatorius su didele "senjoryste", sen. Mundt buvo trijų įtakingų senato komitetų: lėšų, užsienio reikalų ir vyriausybės operacijų nariu.

Jaunesni senatoriai jau kelis kart kėlė klausimą, siūlydami į tuos komitetus paskirti jaunesnius narius. Respublikonai bandė prikalbinti sergantį senatorių ir jo žmoną, kad sen. Mundt pats pasitrauktų iš komitetų, tačiau nieko neišėjo. Todėl respublikonai nubalsavo 19-14, kad sen. Mundt, kol pasveiks ir sugrįš į pareigas, "laikiniai" yra pakeičiamas.

Šį mėnesį darbininkais, General Motors padidins darbo jėgą 9,200-tais darbininkų.

Sausio mėn. Fordo parduotų automobilių nuosimtis visoje rinkoje sudarė 31.9%, o General Motors — 48.9%.

KAS PERIMS VĖLIAVĄ UŽ LAISVĄ LIETUVI?

III

Kas buvo — jau istorija, bet kas yra dabar

(Tęsinys)

Velionis kunigas Mykolas Valadka tai turėdamas galvoje nusilepjamai prislėgtu tonu rašė į žangą: „Už laisvą lietuvį“:

„Ne tik grynai materialinės negerovės slėgė lietuvį, bet ir jo dvasia buvo pančiojama, kad jis savo tautos apimtyje galėtų surasti nepriklausomą kelią galvoti ir jausti taip, kaip savo tautos interesai. Dideliu skausmu mes žvelgiame į praeitį, kurioje dvasinis pavergimas užgūlė lietuvio širdis, neleidė siekti savito kelio tautos kūryboje ir tramdė jo ryžtą iškelti savo tautos visokeriopą pažėjimą.“

Ši knyga, matot, parašyta Amerikoje. O Amerikai lietuviai tauta pastarojo šimtmečio eigoje sudėjo pernelyg didžiulę auką, atskeldama nuo savo kamieno neįtikėtinai didžiulę dalį ir pasmerkdamą ją dalį visiškai išnykimui...

Kada ši knyga buvo sumanyta, kada ji buvo rašoma, negalima buvo atspalaidoti to nusi-
manymo, jog pradedamas ne-
dingas darbas. Ak, nėra abe-
jonės, kad šios pastangos nepa-

tiks daugeliui tokių asmenų, kurie ar nenori ar negali skaudžias problemas svarstyti. O pasakyti tiesa gal net sukels irzlų jausmą.

Tačiau kas nors turi ryžtis, privalo net pasiaukoti ir nelaukiant pripažinimo ir palankaus įvertinimo, vis tik pasakyti taip reikalingą teisybės žodį.

Niekas kita mums čia nerūpėjo, kaip tik ta didžioji mis-
lė, kurią lietuviai tauta turės iš-
spręsti savo tolimesniu likimu
besirūpindama. Visokeriopai ap-
žvelgdami šiandieninę padėtį ne-
turime geros progos džiugiai nu-
siteikti. Didžiai rūpestingas mū-
sų veidas, kai žvelgiame į savo
tautos ateitį...

Bet nusiminti nedera. Nėra
ko pulti į beviltiškumą. Kiek-
vieną lietuvį, tame tarpe ir mus
pačius, skatina drąsiai žvelgti
į lietuvio tautos ateitį jau tas
vienas stiprus įsitikinimas, jog
lietuvio tautoje yra sukaup-
tos didžios kūrybinės pajėgos ir
kiekvieno lietuvio širdyje lieps-
noja tautinė savigarda, kuri iš-
vės lietuvius iš pačių sunkiausių
ir juodžiausių jiems likimo
skirtų bandymų“.

Fotografui pavyko pagauti mažą, žėsių metų sportininką jam bekrentant ant kieto šaligatvio.

Sventa ir rūsti tiesa. Lietuvių
tauta likimo skirtų bandymų
dienos tebėra ne kiek neprabai-
vėjusios. Reikia tautai draugų,
užtarėjų ir gynėjų, bet ar to-
kių nors šiandien jau turime Va-
tikano kalne? Deja, to nesima-
to. Lietuva, kurią Vatikanas
skaito esant skaitlingiausiu kom-
paktiniu katalikų vienetu So-
vietų Sąjungoje yra Vatikano
naudojama kaip viena stambes-
nių žaidimo figūrų politinių šach-
matų lentoje. Tą žaidimą jaučia
ir mato ne tik laisvi lietuviai,
bet ir Vatikaniui priešais komi-
sistai, kurie išvysčiusi, užtenka pri-
siminti „Kankinių“ koplyčios
rūstųjį farsą ir Vatikano vis
dar nemokėjimą ar nenorėjimą
atsikirti Ausros Vartų Motinos
nuo Matka Boska Ostrobrams-
ka...

Turint tokius faktus galvoje
ima pagrįsta nuostaba, kas yra
Lietuvių tautos pasamonė to-
kio, kas skatina ir pateisina to-
kį besąlyginį pasitikėjimą ir su
tuo pasitikėjimu susietą abso-
liutų atsidavimą, kokį lietuviai,
užmerkdamie akis prieš rūšią
tikrovę, rodo to Vatikano gal-
vai, malonybiniai vadinamam
sventajam tėvui? Kas skatina
lietuvius tą iš 3¼ milijono Že-
mės planetos gyventojų pusės bi-
lijono katalikų dvasių valdovą,
iš vargšo Romos vyskupo išsi-
vysčiusį ir buv. Romos imperi-
jos pontifex magnus asmenį lai-
kyti po Dievo pirmoje vietoje ir
jį vadinti savo sventuoju tėvu?
Romos popiežių kultas iškalbin-
gai aiškinamas kaip tiesios lini-
jos įpėdinystė, pareinanti iš pa-
ties Kristaus, kurs šv. Petras pa-
vadino savo mokymo (bažny-
čios) uola. Bet gi Kristus jo-
kios savo pasekėjų dinastijos
neįsteigė, kadangi ir jokio rei-
kalo nebuvo, nes „greitu laiku“
Kristus pats žadėjo grįžti. Ka-
dangi tas grįžimas nusitęsė štai
jau greit du tūkstančius metų

ir jo vietą užpildė karjeristai
jokio grįžimo pavojaus numato-
moje ateityje sau nenumato, de-
lo to jie taip godžiai apsirūpi-
šios žemės gėrybėmis ir dėlto
taip plėšriai savinasi visų krikš-
čionių katalikų bažnytinis tur-
tus. Lietuvių akla ištikimybę
į klusnumą tolimam nedraugiš-
kam Italijos sostinėje sėdinti-
am suvereniui būtų dar galima pa-
teisinti atavizmu, tai yra paša-
moniniu prisiminimu gerojo, iš-
mintingojo, savojo Kryvių Kry-
vaio, Kūrėjo valios aiškintojo,
klaidingai įsivaizduojant, kad ir
romėnų pontifex magnus yra
toks pat teisingas, išmintingas
ir geras, koks kadaise buvo lie-
tuvų kryvių kryvais!

Deja, dėl tokio lojalybės per-
kėlimo negalima įtarti visų lie-
tuvų. Jei jie vienu metu čia
Amerikoje buvo susiorganizavę

ir net aštuonias tautines parapi-
jas, jie įrodė, kad lietuviai yra
savo prigimtimi ir dvasia laisva
tauta, o tą akla į ištikimybę
tesia lietuvio dvasios reikalams
vadovauti pasiūsovisieji, kurie iš
to vadovavimo turi ar bent ti-
kisi turėti garantuotą pragyve-
nimą, o jei kokias ir paaukšti-
nimų bent iki violetinės juostos.

Vienai ar kitaip, Skratono
lietuvio katalikų tautinės para-
pijos klebono staigi mirtis yra
egzaminas visam mūsų dvasi-
ninkų luomui. Ar lietuviai ka-
talių kunigai verčiau rankios
nuo aiškių klebonų stalo trupinius
ir už tai jiems talkininkaus nu-
tartinime mūsų jaunimo ir pa-
rapijų turto perėmimo, ar ryšis
ir eis perimti per anksti iš kuni-
go Mykolo rankų iškritusių vė-
liavų už laisvą lietuvį? J. Pr.
(Pabaiga)

JONUI GLEMŽAI 85 METAI

1887 m. vasario 1 d. Čipėnų
valsčiuje, Panevėžio apskrityje,
gimė žymus Lietuvos koopera-
tynkas Jonas Glemža, dabar
gyvenąs ir besigydančs 7262 Hir-
sau, Conventrait 33, W. Germa-
ny.

Jonas Glemža iš jaunų dienų
įsitraukė į visuomeninį gyven-
imą. Dar Mintaujos gimnazijoje
jis dalyvavo pagrindinio lietuvių
mokyklų kuopelė. 1905 m. uo-
liai dalyvavo tada Lietuvos re-
voliucijos politiniuose veiksmuo-
se politinių kalinių išlaisvinime
iš šaulių kalėjimo. Buvo su-
imtas, tardytas ir nubaustas
puskevirtiesiems metams kalėj-
mo.

Pirmojo pasaulinio karo me-
tu tarnavo Rusijos kariuome-
nės intendantūroje. 1918 m. pa-
baigoj grįžęs Lietuvon dirbo
Lietuvos kariuomenės intendantū-
roje viršininko pavaduotoju.

1926 m. J. Glemža išėjo iš
tos tarnybos. Jam parūpo že-
mės ūkio kelimas. Pasirinko to-
s rities labai apleistą šaką — pie-
no ūkį. Jis tada metėsi koopera-
tinių pagrindais organizuoti
kaime pieno perdirbimo bendro-
ves. Lietuvoje tai buvo nau-
jo darbo sritis, mažai kieno su-
prasta ir daugelio abejota jos
pelningumu ir naudingumu.

Prieskariniais metais carinės
Rusijos valdomoje Lietuvoje
veikė vos per pora dešimčių pie-
ninių. Jų veikimas buvo atsidū-
ręs veik išimtinai dvarininkų ir
žemvaldžių rankose. Ūkininkų
jos masė laikėsi nuošaliai.

J. Glemžos ir kitų kooperati-
ninkų pastangomis jau 1928 m.
Lietuvoje veikė 241 pieninė su
327 punktais. Pieno statyboje
į tas kooperatines pienines jau
buvo 17.273. Pieno tada jie pri-
statė po 40,247 kg.

Tokiam darbui prasidėjus,
jau 1929 m. pradėjo veikti pieno
perdirbimo kooperatinių bendro-
vių sąjunga, pavadinta Pieno-
centru.

Pieno centras tvarkėsi demo-
kratiniais pagrindais. Pieno per-
dirbimo bendrovės išrinkdavo
savo atstovus ir siūsdavo juos
į Pienocentro metinius suvaži-
vimus. Valdyba ir Taryba bu-
vo renkami trim metams. Per
visą Pienocentro gyvavimą val-
dybos pirmininku buvo išrenka-
mas J. Glemža. Kiti žymesni

eksportas užsienin atsidūrė taip
pat Pienocentro rankose. Kiau-
šinių prekybą organizavo dabar
Chicagoj gyvenąs teisininkas J.
Skorubskas.

Pienocentro rūpestiu atsirado
ir kitos ūkinės kooperatinės
bendrovės, kaip štai Valgis, Lie-
tuvos prekybos laivynas, Akci-
nė draudimo bendrovė Kooperaci-
ja ir kitos.

Visos tos ūkinės veiklos cent-
re buvo J. Glemža. Lietuvos že-
mės ūkyje, kooperatinėje veikloje
tie nuopelnai priklauso J. Glem-
žai ir jo buvusiam bendradarbiams.

Nereikia manyti, kad visas tas
darbas ėjo kaip sviestu pateptas.
Būta visokeriopų erzelų, kai kada
ir nepasisekimų, bet J. Glem-
ža sugebėjo ir mokojo visas tas
painsias taikiai išnarplioti ir
įsiskarščiavimus nuraminti.

Prieš kurį laiką J. Glemža
pradėjo rinkti medžiagą kny-
gai apie Lietuvoje buvusį koo-
peratinį judėjimą žemės ūkio
srityje. Knyga jau atiduota
spausdinti ir neilgo pasirodys.

J. Glemža šiuo metu turi rū-
pesių su savo akimis. Neturi-
ma žinių, ar jau jo akių operaci-
ja padaryta, ir kaip ji pavyko.

Lietuvos nepriklausomybės
metais J. Glemža laikėsi nuoša-
liau nuo politikos, bet ryšių su
socialdemokratų sąjūdžiu Lie-
tuvijoje nebuvo nutraukęs. O čia,
užsienyje, jis yra Lietuvos so-
cialdemokratų partijos Užsienio
delegatūros narys. Kurį laiką
jis uoliai bendradarbiavo Vliko
centre V. Vokietijoje.

Linkime Jonui Glemžai geros
sveikatos, ilgai gyventi ir sa-
vo atsiminimus reikiamai su-
tvarkyti ir išleisti. J. Vilkaitis

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo
9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku.
Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas
NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui
įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y. 11218
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALLENSTOWN, PA.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
CHICAGO, ILL. 60629
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, N. Y.
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE, N. Y. 13204
CLEVELAND 13, OHIO
HAMTRAMCK, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, N. J.
RAHWAY, N. J.

485 McDONALD AVE.
73 SECOND AVENUE
378 MARKET STREET
41 WHITEHEAD AVENUE
963 BLEECKER STREET
FREEWOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
159 So. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
2608 W. 69th STREET
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVE.
11601 JES CAMPAN AVENUE
122-126 HILLSIDE AVE
219 MONTGOMERY ST.
515 MARCELLUS ST.
1028 KENILWORTH AVENUE
11339 JES CAMPAN AVENUE
396 WEST BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE
47 E. MILTON AVE.

IN 7-6465
OR 4-1540
MI 2-2452
CL 7-6320
RE 2-7474
363-0494
PO 9-4507
HE 5-1654
DU 5-6550
HU 6-2818
WA 5-2787
DI 2-2420
TX 5-0700
365-6780
249-6216
HE 5-6368
475-9746
PR 1-0696
365-6740
AN 8-1120
EX 2-8304
381-8997

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 ¼% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 ¼% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 ¼% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

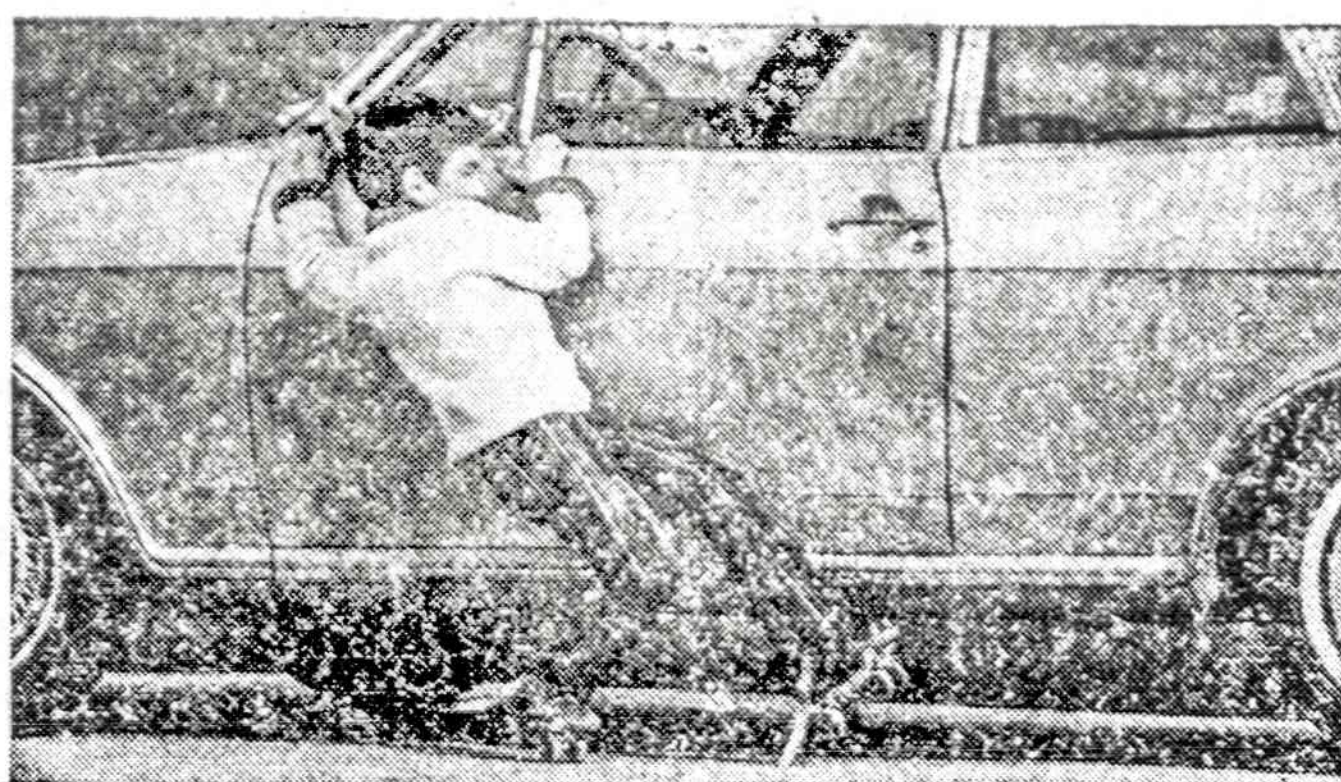
Dienų skeveldros

1. Ne kiek neabejoju, kad Gerb. Skaitytojai rūpi mūsų, kad ir okupuotos, sostinės rūpesčiai, lūkesčiai ir nuolatinė kova už pažangą. Čia svarbės žinios iš "Lit. ir Meno" (žr. str. "Upelių motulė — Vilniui pamotė?", rašo Alg. Nasvytis ir D. Šniukas):

"Gera, kad architektai bei miesto vadovaujančios institucijos neskubėjo statyti centro. Ši teritorija buvo palikta vėlesniam metui, kai susikristalizuos argumentuotos ir moksliškos nuomonės, susiformuos lietuviškoji architektūros mokykla".

"Pagaliau apie šešiasdešimt tuosius metus dėmesys buvo

atkreiptas, bet, deja, be rimtesnio studijinio pasirošimo. Užtat ir pirmieji rezultatai — prasti. Eilę pastatų šiandien nepasizymi architektūrinio išraiškingumu. Ir vieta funkcijos požiūriu jiems parinkta nekokia. Atrodo, visai nebuvo galvota bent apie artimesnę perspektyvą. Ypač, mūsų nuomone, nukentėjo Neries atkarpą tarp Žvėryno tilto ir prieplaukos. Antai negražų "torcijų neskubėjo statyti centro. Ši teritorija buvo palikta vėlesniam metui, kai susikristalizuos argumentuotos ir moksliškos nuomonės, susiformuos lietuviškoji architektūros mokykla".

Šitas "pačiūzų" sportas nėra lengvas, kaip išitinko išsibėgius mokssin, Del., vos suspėjęs susilaikyti už automobilio.

seniai nei lėšos nesimėto!"

"Senoji elektrinė (dabartinė šiluminė) centre anžinai nestovės. Bet, kol ji čia, jos pašonėje energingai išsikūrė energetikai — pasistatė pilką, vos ne tipinį administracinį pastatą. Kuo jie motyvavo ir kuo remiantis buvo leista statyti, — nežinia".

"... kiekvienam šiandien aišku, kad ateity šis pastatas, kaip kompromituojas sostinės centrą ir krantinę, irgi turės būti rekonstruotas".

"Neapgalvotai miesto centre parinkta vieta ir kai kuriems Mokslių akademijos institutams. Jiems reikia ir daugiau ramybės, ir teršimui mažiau jautrios aplinkos. O juk pro šiuos institutus netrukus eis dar viena vibracija didinanti magistralę, iškilis tiltas ties Pedagoginio instituto. Kai kurie pastatai (dabartinė automašinų ir jų dalių parduotuvė, administraciniai bei gyvenamieji namai Antakalny) taip priartėjo prie upės, kad nelieka vietos net magistralei praveisti, nekalbant apie pasivaikščiavimo bulvarus. Neatsižvelgta, kad upės viršaus prašosi ryškesnio, vertikalaus kontrasto, silueto, antrojo plano plastikos.

Dar skaudžiau, kad Neries pakrantės tuo metu buvo nusikurdintos ne vien architektūros, bet ir žmonių traukos prasme. Ar daug vilniečių gavo, pavyzdžiu, pasivaikščiavimo krantinių, kultūrinių pastatų? Ne. K. Požėlos gatvėje, išskyrus kuklų "Planetos" kino teatrą, vis dar nėra kultūrinio profilio rūmų. Vakaraš čia nyku, nes kiti pastatai po darbo ištuštėja. Apie transporto tranzitinę magistralę šį kartą nekalbam, — gal dabartiniame etape jos išvengti ir nebuvo galima (tikėsimės, kad tokios magistralės bus atsisakyta ateityje). O namų funkcijos taip greit nepakeis, juo labiau, kad kai kurių institutų išvaizda, natūralu, labiau primena gamybinis korpusus, negu rūmus".

Toliau maža giedriau: "Žmonės į paupį turėtų traukti noras pailsėti, pasižvalgti žalumai ir vandens gražumui. Šiandien vilniečiai, de-ja, tokio "masalo" neturi. Štai pažvelkime į Neries juostą nuo Valakampiųse statomo tilto iki Lazdynų. — ramiam poilsiui čia tinka tik Vingio parkas. Kairiuoju krantu arba bėga triukšminga magistralė, arba pakrantė (per visą Antakalnį) nesutvarkyta. Dešinysis upės krantas kiek padoresnė išvaiz-

dą įgyja tik "Žalgirio" sportinio aikštyno teritorijoje. O jeigu nėra sutvarkytų takų, nėra kur atsistoti, nėra estetinio faktoriaus, — kas gi eis prie tokios aplėistos upės?"

Str. autoriai, be kito, siūlo: "... pagrindinis dešiniajame krante — kompleksas turėtų įsikurti tarp Dzeržinskio tilto ir Pedagoginio instituto. Jis būtų tik nedidelė dalis žaliosios juostos, kurį tęstus nuo Šeškinės kalvų, pro tvėnkinius, per pėsčiųjų tiltą Lenino aikštės link, o iš ten — per Tauro kalną iki pat Vingio parko. Šnipiškių užstatymą organizuoti reikėtų taip, kad, stovint minimoj pakrantės zonoj, būtų matyti Šeškinės kalvų pušynai, o nuo jų — Vilniaus centro ir senamiesčio panorama".

Ir dar: "Netrukus rikiuotės stas Valakampių tiltas, taigi yra vilčių, kad ramesnis bus kairysis Neries krantas ties Antakalniu. Ypač norėtusi atkreipti dėmesį į atkarpą tarp Antakalnio tilto ir Vrublevskio gatvės. Čia susiklostę puikus landsaftinis ir architektūrinis kompleksas: Antakalnio ir pilių kalvos, Vilnelės žiotys, prieplauka. Petro ir Povilo bažnyčia, Gedimino bokštas, Gedimino aikštė su muziejais ir senamiesčiu kaimynystėje. Vilnelė vilioja savo pakrantėmis, ir yra visos galimybės nepertraukiamą pėsčiųjų maršrutą pratesti iki pat Vilnelės terasos ties bastionu, netgi Markučių".

Mes A. Nasvytį pažįstame iš jo atviro ir į kompromisus neinančio žodžio, ir nuostabu, kad jis šį sykį "neutraliai" praeina pro Sporto rūmus, savo metu sukėlusius ginčų.

Dėl grėsmingos magistralės (ginčai tęsiasi jau keletas metų) per Vilniaus kone širdį rašo: "atsisakius diskutuotinos magistralės Liejyklos — Stuokos — Gucevičiaus — Vrublevskio gatvėmis, laimėtų ne tik sostinės senamiesčio, katedros aikštės ansamblis, bet ir visas Neries — Antakalnio kompleksas. Tada čia iš tikrųjų atsirastų galimybės parkams, pėsčiųjų maršrutui organizuoti".

Beje, str. minima K. Požėlos gt. yra senoji Zygmontų gt.

2. Iš pasikalbėjimo tarp mokyklų bibliotekų direktorės ir žurnalistas:

Atėjus į jūsų biblioteką, iš karto krinta į akis patalpų ankštumas. Kokios kitos priežastys trukdo jūsų darbui?

Iš tikrųjų, viena priežastis, trukdančių gerinti mokinių bibliotekinį aptarnavimą, yra mažos bibliotekų patalpos. Statybininkai, projektuodami naujas mokyklas, privalo atsižvelgti į nustatytas normas. Antai Vilniaus 22-os vidurinės mokyklos bibliotekos patalpų plotas — 27 kv. m, nors, atsižvelgiant į mokinių skaičių ir normalų knygų fondą, turėtų būti 134 kv. m. Tokia padėtis yra ir daugelyje kitų mūsų mokyklų bibliotekų. J. Cicėnas

tiesės, šoks tautinius šokių: Vyry choras Perkūnas, vadovaujamas Vytauto Stroliaus, dainuos pritaikintas lietuviškas dainas; aktorius Vitalis Zukauskas skaitys lietuvių autorių kūrybą. Invokaciją atkalbėti pakviestas kun. kleb. Pranas Raugas. Kun. Pr. Raugas, susitaręs su ALT New Yorko skyriaus pirmininku Albertu Oslapu, savo iniciatyva ir pats vadovaudamas ruošia religinį Nepriklausomybės minėjimą Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 20 d., 11 val. ryto. Mišias aukos patys kun. kleb. Pranas Raugas, asistuojant keturiems kunigams. Dalyvaus Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis. I religinį minėjimą pakviesta: Savanoriai Kūrėjai, Vyčiai, Ramovėnai, Sauliai, Ateitininkai, Škautai, Maironio lietuvių mokykla ir visa eilė organizacijų su vėlavomis. Pažymėtina, kad kun. Pranas Raugas yra naujas Apreiškimo parapijos bažnyčios klebonas. Alto Narys

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account

6% mokama dviejų metų certifikatais, Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VĀLANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaroma.

SUSIPAZINKITE SU ILGAI LAUKTU NAUJU AUTOMOBILIU

ZHIGULI-VAZ 2101

Dovanoti savo giminėms Lietuvoje ir U.S.S.R.

62 arklių pajėgumo — 4 cilindrai — 5 keleiviams sedynės. — Didelis bagažininkas.

Specialūs įrenginiai važinėjimui žiemą, saugumo įtaisymai, pakeičiamas miegojimo.

Sildytuvas — Laikrodis — Radio — 2-jų greičių ventiliatorius ir kiti įrenginiai.

GAUNAMAS TIKTAI RIBOTAS SKAIČIUS. Kaina \$3275.00

Kreipkitės dėl informacijų arba užsakymams į bet kurias prie mūsų prisijungusias firmas ar skyrius:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022
(212) 758-1150-1

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
(212) 581-7729

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
(215) WA 5-3455

arba tiesioginiai į vienintelį įgaliotą VNESHPOSYLTORG'o atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, Inc.

240 FIFTH AVE. • NEW YORK, N. Y. 10001
TEL.: (212) 685-4537

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NEW YORK, N. Y.

Nepriklausomybės minėjimas

Nepriklausomybės minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 20 d., 3 val. po pietų, Richmond Hill High School, 89-30, 114 Street (įėjimas iš 113 gatvės), Richmond HILL. New Yorko ALT naujausias posėdis įvyko 1972. I. 28 d. Apsvarstyta minėjimo programa ir nutarta prieš minėjimą šaukti dar vieną posėdį vasario 11 d. Čekavičiaus svetainėje (ten pat, kur ALT posėdžiai nuolatos šaukiami).

Nepriklausomybės minėjime kalbės dr. Elena Armanienė ir kongresmanas Frank J. Brasco. Minėję dalyje: Tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulai-

5% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

HIGH RATES PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5 3/4% PER ANNUM \$1000 or more certificates 1 year min.

6% PER ANNUM \$5000 or more certificates 2 year min.

5 1/2% PER ANNUM Investment Bonus certificates

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months.	
Other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	
vienam mėnesiui	\$3.50
Užsienio:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Frontininkai tęsia ardomąjį darbą

Keli įtakingesnieji frontininkai viešai pareiškė, kad jie nori vieningai dirbti su laisvės gimtiniams kraštui siekiančiais lietuviais, bet užkietėjusieji ir toliau tęsia lietuvių vienybės ardomąjį darbą. Šių metų pradžioje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Stasys Barzdukas rašė, kad Amerikos Lietuvių Taryba nuo seno yra įsigijusi JAV lietuvių atstovavimo teisę, bet kiti p. Barzduko vadovaujamos organizacijos pareigūnai nekrepia jokie dėmesio į PLB pirmininko pareiškimus.

Pirmininkas Barzdukas, rašydamas JAV Lietuvių Bendruomenės pareigūnams, patarė jiems palikti šią teisę ir toliau Altui, nes to reikalaujant politinis bendruomenės subrendimas, bet JAV LB pirmininkas V. Volertas kitaip galvoja. Jis ne tik nekrepia jokie dėmesio į savo organizacijos aukščiausio pareigūno pareiškimą, bet siuntinėja bendrą darbą griauančias instrukcijas.

JAV Lietuvių Bendruomenės pareigūnai niekad nepasižymėjo taupumu. Surinktus pinigus jie labai lengvai praleisdavo bereikalingoms kelionėms, viešbučiams ir vaizdinimams, bet kai reikėdavo skirti pinigus mokykloms ir mokyklų vadovėliams leisti, tai jų neturėdavo. Pinigus bereikalingai švaistė anksčiau buvusi bendruomenės vadovybė, — juos švaisto dabartinė. Iššvaisčius savo organizacijos pinigus, bando ieškoti jų kitur.

Amerikos lietuviai jau nuo šio šimtmečio pradžios aukoję įvairiems Lietuvos laisvės kovos reikalams. Pradžioje siuntė juos carų kalėjimuose laikomiems kaliniams, vėliau pradėjo rinkti pinigus suimtiesiems ginti rusų teismuose, o dar vėliau, jau nuo 1905 ir 1906 metų, pinigus siuntė laisvės kovos reikalams. Kiekvienas laisvės kovai skiriamas doleris eidavo tiktais laisvės kovai. Niekas laisvės kovai skirtų aukų nenukreipdavo kitiems tikslams. Laisvės kovai skiriamos aukos tapo šventu dalyku.

Rusams vėl įsiveržus į Lietuvą ir panaikinus krašto nepriklausomybę, vėl pradėta rinkti aukas lietuvių tautos vedamai laisvės kovai. Tas aukas rinko Amerikos Lietuvių Taryba. Didžiausią surinktų aukų dalį Altas atiduodavo Vyriausiam Išlaisvinimo Komitetui. Labai maža dalis išėdavo Lietuvos bylai ginti pačioje Amerikoje. Amerikos lietuviai skyrė aukas Altui, nes žinojo, kad pinigai eis pagal paskirtį. Altas kiekvieną metų paskelbdavo aukotojų sąrašus ir atskaitą, kurią tikrindavo įvairių politinių grupių ir fraternalių susivienijimų

V. KREVĖ

Vyriausybės sudarymas

Iš pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje

1.

Tautininkų viešpatavimui Lietuvoje įpusėjus, didėjant krašto nepasitenkinimui ir opozicijai augant, vyriausybės buvo paskelbtas naujas "Spaudos įstatymas", kuris galutinai užgniaužė žodžio laisvę, ir Lietuvoje faktiškai nebeliko nei vieno laisvo rašytojo, kuris būtų galėjęs bent objektyviai informuoti visuomenę apie vidaus ir užsienio svarbesnius įvykius.

Prasidėjus karui, spaudos laisvė buvo dar labiau suvaržyta. Įvesta tokia griežta cenzūra, jog net bolševikiškas žinių teikimas iš karo lauko buvo neleidžiamas esant sumetimams, kad tos žinios nepakenktų geriems santykiams su kovojančiomis valstybėmis.

Mūsų visuomenė gerai suprato, kad Lietuvos padėtis nėra saugi, kad vokiečių susitarimas su Maskva įvyko greičiausiai mažųjų Pabaltijo valstybių sąskaiton, kad kilusi Europoje baisi karo audra nepalinks, nepalietusi ir Lietuvos. Suprato ir nerimavo. Bet uždėtasis spaudai apinasris neleido niekam nei vienu žodžiu viešai prisitarti visais šiais klausimais.

Ką mano, ką daro Vyriausybė, kokių imasi žygių, kad prašalintų gresiančius

Lietuvai pavojus, laikė ji griežčiausioje paslaptėje. Paprastais Lietuvos piliečiams teko gyventi tik gandai, dažnai prieštaraujantys, ir savo nieku paremtais spėjimais.

Nors Vyriausybė paskelbė, kad Lietuvos kaimynai žada respektuoti griežtą jos neutralitetą, kurio mano laikytis, bet visuomenė tais pareiškimais nebetikėjo.

Kai Lenkija tapo sužlugdyta, Vilnių okupavo ir apiplėšė raudonoji armija. Greitu laiku oficiozo buvo paskelbta, kad Maskva pasiūliusi mūsų Vyriausybei derėtis dėl Vilniaus perdavimo Lietuvai ir nustatymo šios srities sienų. Visa tai buvo atvaizduota, kaip Lietuvos vyriausybės politikos laimėjimas, tik užmiršta buvo pranešti, kokiomis sąlygomis Maskva nori perleisti Vilnių Lietuvai.

Tik deryboms pasibaigus paaiškėjo, kad už šią dovaną Vyriausybė sutiko įsileisti Lietuvon raudonosios armijos igulus. Visa Lietuvos tauta buvo tuomet pagauta didžiausio nerimo ir skaudaus sielvarto, nes kiekvienas suprato, kad prasidėjo Lietuvos tragedijos pirmasis aktas. Velti vyriausybės oficiozai stengėsi atvaizduoti tokį "Vilniaus atgavimą", kaip politinį laimėjimą. Net iškilmingas mūsų kariuomenės įvygiavimas į Vilnių, transliuotas per radiją, nepakėlė lietuvių nuotaikos.

Raudonųjų iguloms tokiu būdu atsiradus Lietuvoje, josios vidinis gyvenimas nieku nepasikeitė, bent pirmomis dienomis,

tik policinės priemonės bent kokias opozicijas užgniaužė ir cenzūra dar labiau pagriežėjo. Kasdieninėje spaudoje nesirodė jokių žinių, kurios būtų galėjusios didinti neramią tautos nuotaiką.

Kurį laiką atrodė, kad Vyriausybė pasiekė savo tikslą, ir Lietuvos visuomenė aprimo po pirmo išgąsčio ir dabar gyveno tik pasakojimais apie "puslaikinius driskus iš Rytų" ir jų anekdotiškais nesuviskiais kultūrinės gyvenimo sąlygose, nusistebėjimo apsirėikimais, kad "buržuaziniai kraštai" visai ne taip gyvena, pasakend skurde, kaip jiems buvo skelbiama jų tėvėkėje.

Tik tas ramybės laikotarpis buvo neilgas. Greit visi turėjo progos pastebėti, kad "valdanciose sferose" vyksta kažkas neįprasto: beveik kas savaitę ėmė keistis Vyriausybės sudėtis. Iš pradžių žmonės aiškino šį keistą apsirėikimą, tautininkų partijos susidariusiomis tradicijoms priešinga, vidinė jų vadų kova už "valstybinį lovi". Bet greit ėmė skliti neramūs gandai, kad visų tų pakitėjimų priežastys glūdi nesuipratimuose su Maskva, kuri, matyti, provokuoja įvykius. Iš raudonųjų igulų ėmė bėgti kariai, ir dėl tos priežasties Maskvos vyriausybė kaltina lietuvių agitaciją prieš komunistinę satvarką Rusijoje ir reikalauja iš Lietuvos Vyriausybės imtis griežtų priemonių kovai su šiuo reiškiniumi.

Ėjo gandy, Maskva net apkaltinusi mūsų saugumo organus, kad jie esą pagrobę raudonosios armijos gausius dalinius su tankais, sunkiąją artileriją jau peržengė sie-

JUOZAS BUBELIS

ĮTARIMAI IR NEAIŠKUMAI

Laiko tekmeja nešamos vis ir arti 90 dalyvių. Amerikiečių toliau ir toliau traukiasi nuo prisiminimų JAV LB CV-bos pr. m. gruodžio 11 — 12 d. su-ruoštos politinių studijų dienos. Jų iniciatorium buvo LB CV-bos Alg. Gečys, (išvirtęs į Stanley Gečys) viceprim. visuomeniniams reikalams. Kaip žinia, tose diskusijose dienos buvo užsimota pagrindiniu tikslu Lietuvos laisvinimo klausimų svarstybas išdėstyti ir iš jų išplaukusias nuomones suderinti. Pranešėjų buvo 14 asmenų

sudaryta revizijos komisija. Kiekvienas aukotojas žinodavo, kur jo auka eina. Pradžioje ir bendruomenės vadai nedrįso reikšti pretenzijų į laisvės kovai Amerikos lietuvių skiriamas aukas. Tikslai vėliau, kai kitų įsitikinimų žmonės buvo atstumti iš bet kokios bendruomeninės veiklos, o josios priešakin buvo imanievuoti tikslai frontininkai, bendruomenės vadai pradėjo reikšti pretenzijų į Vasario mėnesį Lietuvos laisvės kovai Alto renkamias aukas. Narių mokesčio iš savo narių bendruomenininkai nerenka, savo vajuos mėnesiu nepasinaudoja, bet jie nori prisitaikyti prie laisvės kovai skiriamų aukų.

V. Volertas, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, šių metų sausio 20 dieną paruoštoje ir bendruomenininkams išsiuntinėtoje instrukcijoje, šitai rašo:

"Šiame krašte Vasario 16 yra tapusi tradicine finansinės aukos proga. Todėl prašome pasiekti ir toliau gyvenančius, minėjimuose neatsilankančius, lietuvius ir šios aukos iš jų paprašyti. Pagal JAV LB Šeštosios Tarybos III-sios sesijos nutarimą, aukotojas apsiprendžia, kuriai Lietuvos laisvinimo institucijai jis auką skiria. Šiam apsiprendimui reikia sudaryti sąlygas".

Inž. Volerto išsiuntinėta instrukcija daug pasako, bet vis dėlto ne viską. Jis mini, kad Vasario 16 yra tapusi tradicine finansinės aukos proga, bet jis nepasako, kad ta auka yra skiriama tikslai lietuvių laisvės kovos reikalams, o ne pasivažinėjimams ir Alto vedamo darbo dublikavimui. Altas per 30 metų palaikė gerus ir drauginis santykius su JAV vyriausybės ir kongreso atstovais, o dabartiniai bendruomenės vadai panoro palaukti pasitikėjimą rimta Amerikos lietuvių organizacija.

Didelę Amerikos lietuvių daugumą Vasario mėnesį surinktas aukas siųsdavo Amerikos Lietuvių Tarybai, tuo tarpu p. Volertas, pažadėjęs rasti bendrą kalbą su kitais veiksniais, pažado netesėjo, o Lietuvos laisvės kovai surinktas aukas pataria siųsti kitu adresu. Šiuo atveju p. Volertas, nežiūrint į jo pažadus, nieku nesiskiria nuo anksčiau buvusio šios organizacijos vado. Jis nekrepia dėmesio net į p. Barzduko patarimą, bet eina bendruomenę užvaldžiusių, užkietėjusių frontininkų keliu. Jis pataria kesintis į laisvės kovai renkamias aukas.

Prieš kelis metus įspėjome aukotojus, tą patį darome ir šiandien. Dabokite, kad Lietuvos laisvės kovai skiriamos aukos būtų pasiųstos tokiu adresu: Lithuanian American Council, Inc. 2606 West 63rd St., Chicago, Ill., 60629. Dabartiniu metu Altui vykusiai vadovauja Dr. Kazys Bobelis. Jis glaudžiai bendradarbiauja su Vliku, kaip matome iš šių organizacijų bendro atsišaukimo.

labai skaudus, bet susirinkusiųjų jam buvo gausiai plota.

Vienas kitas dalykas bus ne pro šalį dar kartą pakartoti, nors kai kas anksčiau pamintė mūsų spaudoje. Štai, kas buvo pareikšta: "JAV nepasako už visišką Lietuvos nepriklausomybę, bet už teisę Lietuvos ir Baltijos kraštų gyven- tojams pasisakyti, ar jie nori laisvės; be to, toms tautoms negalime siūlyti, už ką pasisakyti. Tik tauta Lietuvoje, gali daryti sprendimą". O kai vienas kalbėtojas priminė prieš 30 metų Hendersono iškeltą pareikšimą agresijos nepripažinimo klausimui, tai Valstybės departamentu pareigūnas. Šitai atšovė: "Kas vyko prieš 30 metų, negalima laikyti pri- valomu dabartiniam metu. Joks prezidentas ar Valstybės sekre- torius negali savo įpėdiniam nurodyti kryptį, kurios tektų laikytis. Tai liečia ir preziden- tą ir Valstybės sekretorių W. Rogers".

Diskusijų metu Doyle V. Mar- tin kelis kartus pabrėžė, kad Valstybės departamentas — tai valdžios dalis". Tiek prez- identas, tiek jis pats svarbiau- sia žiūri, kas yra naudinga šiam kraštui. Aš kalbu čia su JAV piliečiais ir jie tegali turėti vieną lojalumą, būtent — JAV- bėms".

Čia dar būtų galima iškelti ir daugiau jo pareikštų minčių, bet, kaip JAV LB Informacijos skelbia (Draugas, sausio 27 d. Nr. 22 laidoje) LB c. v. deda pastangas studijų dienų svarstybas paskelbti lietuviš-

koje spaudoje ir "Lituanus" žurnale.

Ir už tokias šio krašto aukšto valdžios atstovo pareikštas mintis, kaip sakytą, jam gausiai plota. Ar taip pritarti de- re? Gal kai kas iš JAV LB CV-bos žmonių ir teisinsis, jog plota iš mandagumo, bet ar gi turima savigarbos, kai prita- riama tokiems dalykams, ku- rie mus skaudina iki giliausios patriotinės dvasios gelmių.

Kaip JAV LB Informacijos tarnyba (Draugas, sausio 27 d.) praneša, kad š. m. sausio 12 d. LB CV-bos įvykusiame posėdyje priimta keletas svar- bių nutarimų. Jų tarpe kalba- ma ir apie LB Politinių studijų savaitės atgarsį: "Džiaugiasi, kad referentais jose dalyvavo 14 asmenų ir sulaukta arti 90 dalyvių. Savotiška lietuviško gyvenimo naujiena buvo ame- rikiečių politinių mokslų spe- cialistų dr. William R. Kintner ir dr. Vernon V. Aspaturian į- jungimas į studijų dienų pro- gramą. Taip pat teigiamai ver- tintinas studijų dienos daly- vavimas Valstybės departa- mento pareigūno Doyle V. Mar- tin, esančio Deputy Director for East European Affairs. Jo žinioje yra Baltijos valstybių reikalai. Martin perduoda JAV pažiūrą į Baltijos valstybes, nors kai ką nelauktai pritren- kianti, yra pagrindas lietuvių veiksniams geriau orientuotis ir realiau planuoti savo veiks- muos ateičiai".

Jei taip, tai kodėl JAV LB CV nepaskelbia ištiso Doyle V. Martin kalbos teksto vertimo ir kodėl ji neinformuoja mūsų

veiksmų: kodėl ligi šiol, kiek teko girdėti, nėra nusiuntusi tos kalbos teksto nei VLIKui, nei ALTui, nei mūsų diploma- tams? Man atrodo, ir susirin- kusieji į tas svarstybas priva- lėjo "geriau orientuotis" susi- dariusioje situacijoje po Doyle V. Martin kalbos — ne plioji- mu pritarti, o visuotinos tylos ženklą parodyti. Ir net jį išly- dint šauniame Sheraton vieš- butyje susirinkus prie tauriais gėrimais apdėto stalo, išlydi- muosius — įvyko švelnūs apsi- glamonėjimai. Kur gi eina mū- šų JAV Lietuvių Bendruome- nės?

— Vilniuje neseniai baigtas sukti filmas "Mažoji išpažintis", pagal rašytojo Vyta. Bubnio apy- saką "Arberonas". Vaizduoja- mi 17-mečio pergyvenimai, jo dvasinis pasaulis. Tėvo vaidme- nį Panevėžio dramos teatro ak- torius V. Karka. (E)

— 1971 m. pabaigoje Vilniuje išleista Juozo Gaudimo apybrai- žų knyga "Tarybų Lietuvos kom- pozitoriai ir muzikologai" (175 psl., 6,000 egz.). Pateikiamos bi- bliografinės žinios bei kūrybos apibūdinimai. (E)

— Vilniuje išleistas "Baltisti- ca" 7-sis sąsiuvinis (11 psl., 1500 egz.). Tarynų: aktualios baltų, slavų kalbų problemos, apžvel- giami liuanizmai 16-17 amž. uk- rainiečių gramatikose ir žody- nuose ir kt. (E)

SKAITYK IR KITAM ATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

NOW...

Receive an interest check every month on certificate accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY.
PAID MONTHLY
We pay highest rates permitted by law.

ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVES \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

donosios igulos dalyvius ir kankinimais norėję iš jų išgauti karinių paslapčių.

Lietuvos Vyriausybė paneigusi šiuos kaltinimus ir pareikalavusi sudaryti mi- rią komisiją šioms priekaištams iširti, bet Maskva nesutikusi su šiuo pasiūlymu, net neleidusi apklausti raudonosios armijos kareivio, kurio esą žodžiais pasirėmus, kaip nuo mūsų saugumo nukentėjusio, ji kaltino vidaus reikalų ministerį Skučą ir Saugumo departamento direktorių Povylaitį.

Tokie ėjo gandai Kaune, o gal jie buvo pasiekę ir tolimus Lietuvos užkampius, bet spaudai nebuvo leidžiama nei vienu žodžiu prisitarti apie susidariusią padėtį. Lyg tiems visiems gandams patvirtinti laikraščiuose buvo paskelbta, kad Lietu- vos vyriausybė vėl persitarkė, atsistatydino ministeris pirmininkas gen. Černius ir vidaus reikalų minist. pulkininkas Skučas. Vyriausybės priekyje atsistojo Merkys, ku- ris su užsienio reikalų ministriu Urbšiu vyksta svarbiais reikalais į Maskvą.

Tuo pat metu tapo žinoma, kad pulk. Skučas netik atsistatydino, bet vyriausybės įsakymu jau suimtas ir padėtas į kalėjimą drauge su Povilaiciu.

1940 metų birželio mėnesio 15 dieną lyg perkūno trenksmas apstulbino lietu- vius žinia, kad prez. Antanas Smetona pasi- salino iš Lietuvos su visa šeima, ir rau- donosios armijos gausūs daliniai su tan- kais, sunkiąją artileriją jau peržengė sie-

na, traukdami į mūsų krašto gilumą. Aeró- dromai liko užimti daugybės raudonosios aviacijos lėktuvų.

Vyriausybė išsiskirsčiusi, ir josios na- rių daugumas net iš Kauno išvažiavę. Pa- vojingiausia valandą kraštas pasiliko be vado ir vyriausybės.

Vėliau, rodos, porai dienų prasklūs grįžo į Kauną ministris pirmininkas Merkys, kuris, pagal veikiančią to meto Lietuvos Konstituciją turėjo nesant Res- publikos prezidentui, eiti jo pareigas.

Atsirado ir kai kurie ministrai, kurie nebuvo iš Kauno išvykę. Prasidėjo ilgos derybos naujai vyriausybei sudaryti. Pasi- rodė, kad tose derybose svarbiausią vaid- menį vaidino Dekanozovas, Maskvos iga- liofinis atsiradęs Lietuvoje ryšium su nau- jų raudonosios armijos dalinių įvygiavimu. Sklido gandai, kad derybos nesiseka. Dekanozovas reikalavęs, kad nauja vyriausybė būtų sudaryta iš asmenų, nusistatusių lojaliai laikytis "sutarčių", anksčiau su Maskva sudarytų. Daugel siūlomųjų kan- didatų jis atmesdavo. Iš tų gandy aiškėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė jau tapo fikcija, nors iš Maskvos buvo skelbiama, kad SSSR vyriausybė nemanoma pažeisti Lie- tuvos teisių ar kišis į jos vidaus gyvenimą ir keisti vidinę santvarką. Ji buvusi pri- versta padidinti savo igulas saugumo su- mefimais tiek savo, tiek Lietuvos, kad ji nebūtų įtraukta į pasaulinį karą, kuris jau yra suliepsnojęs vakaruose. (Bus daugiau)

7R. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Razid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir sekmadieniais, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.,
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais, tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

Ofiso telefonai: HE 4-1815 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ket-
virtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 12 val.
ryto, 1-4 val. vak. Treč. ir šeštadieniais, tikrai susitarus.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-6149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradieniais, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadieniais, nuo 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadieniais
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečadieniais,
ir penktadieniais 9-12 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Razid. telefonai: GILson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123,
jei neatšiliepi, tai telefonai GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-1.
450 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 8-5084

help your

HEART FUND

help your HEART

ALBINAS SVETELA

PIRTIS PRIE UPELIO

Svajonės apie tokią pirtį su-
sidarstė labai anksti, nes tokias
pirtis matydavau ir netverdavau
pavydu, kad mes tokios neturi-
m. Ne tik pirties prie upelio,
bet ir visai nieko neturėjome.
Pirties, kaip sename tarpini-
kių sodžiūje, iš kurio buvo at-
ėjęs mano tėvas ir kurio gyven-
tojai be išimties buvo giminė.
Kaimo pakluonėmis srūvo upe-
lis, vadinamas Einautu. Ties
kiekviena sėdyba jis išplisdavo
sietuva ar duburiu, gal ranko-
mis pagilintu, kur šeštadienio
pavakariais rūkdavo pirtys. Apie
pirtis ir sietuvus augo gluosniai
ir beržai, vandens pakraščiuose
šniokštė ir kvepėjo ajerai. Mer-
ginos jų prisiplėsdavo glėbiais
ir čia pat trinkdavosi galvas, kad
kasos storesnės ir ilgesnės aug-
tų ir plaukas, kaip smilga prieš
saulę blizgėtų. Mes neturėjome
pirties, ne tik pirties prie upelio.

Eidavome pas kaimyną. Mama
įsprausdavo vantą po pažastim ir
taip pasiekdavo pirtį po dide-
liu, skartu ažuolu. Garų ka-
muoliai, garų audra, vantų vas-
nojimas, moterų klegesys, jų
stambūs, apvalūs, milžiniški pa-
vidalai, kartais ir dabar, po tie-
kos metų iškyla miglotais lopi-
neliais. Karta motiniukė ir sa-
kys man: — tu jau didelis ir
galėsi eiti su vyrais. O, su vy-
rais! Tai ir aš jau vyres, juk
iš tikrųjų bebaigias ketvirtuo-

CENTRAL PARCEL SERVICE

SVENČIA 25-TAS METINES
Tiems, kurie turi giminių Lie-
tuvoje, Central Parcel Service,
220 South State Street, Chicago-
je, yra gerai pažįstama firma
ir žinomas jos adresas. Prade-
dant 1947 metais, per tą ben-
drovę Amerikos lietuviai išsiun-
tė šimtus tūkstančių paketų sa-
vo giminėms Lietuvoje. 1972-ji
yra 25-ji Sukaktuvinių Metai.

Jeigu planuojate Velykoms
siųsti paketą, geriau yra siųsti
dabar. Eikite į centrą, 220
South State Street arba į skyrių,
2618 West 63rd Street.

Central Parcel Service pri-
ima užsakymus automobiliams
(Moskvitch, Zhiguli, Zaporoz-
hets), motociklams ir įvai-
riems elektriniams reikme-
nims pristatyti Lietuvoje. Jie
taip pat sudaro įvairius doku-
mentus dėl giminių atvykimo
atostogoms.

Atsimintini telefonų nume-
riai: centrinės įstaigos yra
WA 2-9354 ir skyriaus —
WA 5-2466. (Sk).

GRADINSKAS

ISPARDAVIMAS
BAIGIASI 2.15.72
KAINOS SUMAZINTOS NET
\$200.00
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pila apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7539 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

davo mūsų senuomenė. Juo se-
nesnis, juo ant aukštesnių plau-
tų lipdavo ir vis daugiau rei-
kalavo garo. Plautai, nemi-
nint šiuo kart krosnies, sudarė
patį svarbiausią pirties įren-
gimą. Tai niekas kitas kaip pla-
tūs suolai, užima dvi sienas. Ant
apatiniojo sėdėdavo prausdamie-
si, antrasis, jau norint pasiil-
dyti, o tretieji plautai, pačiam
palubų, tejkertami tik seniems.

Kai uždėdavo garo, šalto van-
dens puskibiriu šliukstelėjus
ant krosnies, mes, mažieji, kris-
davome ant žemės, arba mada-
vome į priepirtį. O viduje tesi-
girdėdavo vantų vasnojimas ir
ata ta, ata taa... Ir duokit dau-
giau garo, daugiau garo!... Sun-
ku mums buvo įsivaizduoti kaip
toks karštis pakeliamas. Kartą
viešėjo svečias, kažinokios val-
čiaus ar apskrities pareigonis,
tai, kaip šeštadienio vakarą, ir
jį pakvietė pirtin. Jau nebeja-
nas žmogus, bet velniško nar-
sumo pirtyje. Jis vanojosi ant
trečiųjų plautų ir vis reikalavo
garo. Jis pliekėsi vanta abiem
rankom, pasiūkičiodamas, pasi-
mėgaudamas ir vis šnekėda-
mas: — "Per kojas, per kojas,
per ramaciznuotas kojas. Išva-
rysim ramacizną, išvarysim".
Jis kažin kaip keistai šveplavo
ir jam reumatizmas išeidavo sa-
vaip. Mūsų žmonės šventai ti-
kėjo, kad reumatizmas pagydomas
pirtyje, tik reikia nebijoti karš-
čio. O ko čia, pagaliau bijoti,
reikia pratintis prie peklos karš-
čio, į kurią būtinai nueisim mū-
sų dvasiškų tėvelių nurodymais,
nes tik jie vieni tegalės laizytis
dangiškomis saldybėmis. Išsipė-
rus, išsivanojus vantomis, bū-
davo prausiamasi, vienas kitam
nutrinant nugaras. O tuo tarpu
mes vis laiks nuo laiko išmau-
davome pasivilioti pusnyje. Pus-
nis, tai kas čia, niekų niekeliai.
Mūsų gi vaikai, Leksis, jau iš
anksto prakniurvdavo ant eke-
tės užsidėjusį ledelį ir išbėgęs
nerdavo statmenai. Pasiteliu-
s, išsiruopdavo ant ledo,
raudonas kaip cviklinis burokas
ir duj pirtin ir tuojau ant tre-
čiųjų plautų. Tik duokit garo!
Je, je, pirtyje vyrai daug ką ap-
šnekėdavo. Kai ko mes vaikai
ir nesuprasdavome. Tėvas neuž-
miršdavo Chicago, kai po dar-
bo stokjarduose, traukdavo tie-
siai į pirtį, o iš pirties į salūną.
Salūne prie durų stovėdavo bač-
ka, į kurią sumesdavo savaite
apruktas kornines pypkes. O
ant baro jau statydavo didelį
kaušą alaus, naują korninę pyp-
kę ir pokelį tabokos "Tip-Top".
Saliūnininkas nuo savęs įplėdavo

po stikliną viskės, tvirtind-
mas, kad iš pirties nederą pra-
tėti alumi. Tai bent buvo laikai!

O, o, ko neprisiekėdavo vy-
rai pirtyje! Troboje ar už sta-
lo to nepasakysi, o pirtyje, kai
plikas, tai kodėl ne, niekas ne-
prilips. Pasitaikė kartą, kad į
pirtį atėjo senis šležas, jau ge-
rokai perlipęs devynias dešimtis.
Niekaip negalėjai suprasti, ko
kia kalba jis kalba — lietuviš-
kai ar latviškai. Viskas jamėjo
perveni! Jis didesnę dalį pralei-
do Kurše bandininku. Tad jis
pasakojo, kad į pirtį eidavo vi-
si kartu — vyrai ir moterys.

Tai būvė labai seniai, paskui
ruskių valdžia uždraudusi. Ko-
dėl uždraudė, tai šležiui visai ne-
aišku, nes tvarka buvusi pavyz-
dinga. Šeimos tėvas, patys pavy-
riausias, stovėdavo su lazda tarp-
dury, ir jei jau kuris pradės per-
dauoti grabinėti, tam tuojau su
lazda per pečius. Taip būdavo
Kurše kažin kada. Vėliau, pramo-
kus rašto, teko skaityti, kad
Estijoje ir ypatingai Suomijoje,
panasi pirtininkystė klestėjo iki
mūsų laikų.

(b. d.)

PHOENIX, ARIZ.

Lietuvos Nepriklausomybės
minėjimas

Lietuvių Amerikos Piliiečių
Klubas rengia Lietuvos Nepri-
klausomybės Dienos Vasario 16
minėjimą sekmadienį, vasario
13 dieną Klubu salėje, 3720 W.
Greenway Rd. North. Po vėliau-
sios pakėlimo, Klubu salėje bus
atidaryta dėl pietų ir vaišių.

Programa prasidės 2 val. po-
piet. Be to bus Lietuvos pinigų
ir pašto ženklų parodėlė, kurioje
savo rinkinį išstatys naujieji
Phoenix gyventojai ponai Tuba-
liai.

Phoenix Lietuvių Amerikos
Piliiečių Klubas kviečia visus
Phoenixo lietuvius ir svečius da-
lyvauti. Klubu Valdyba

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos "Kestučio" Pa-
šalpos klubo mėnesinis narių susirin-
kimas įvyks sekmadienį, vasario mėn.
6 d., 1:00 val. p. p. Hollywood svetai-
nėje, 2417 W. 43rd St. Prašoma na-
rius skaitlingai dalyvauti, nes turi
būti išrinkta valdyba 1972 metams.
Prašoma išdėmėti, kad nario mokes-
tis bus priimamas tik išrinkus naują
valdybą. Be to, susirinkime bus pra-
nešta apie klubo finansinį stovį ir pa-
tiektas knygų patikrinimo raportas.
Valdyba

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl.
Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00,
o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinias Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia
pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą
(neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai oku-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryva kalba, gražiai išleista,
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinis, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-
tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsiėmiant iš Naujienos arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

PILKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valando-
gražiausias gėles ir valinai anks-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-8

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE.

Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST.

Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

Katalikų skriauda neatitaisyta

Lietuviai katalikai, kazimierinių kapinių sklypų savininkai, jaučiasi smarkiai nuskriausti. Jiems padaryta didelė moralinė ir materialinė skriauda. Manyta, kad Chicago aukštoji katalikų vadovybė ras būdų atitaisyti kazimierinių sklypų savininkams padarytas skriaudas, bet reikalingos drąsos ji neturėjo.

Tremtinių lietuvių vyskupo pareiškimas taip pat aštrų nesumažino. Tuo reikalu spaudoje pasirodė plačių komentarų. Jie nei kiek neapramino nuskriaustųjų. Vienintelis lietuvis dvasiškis, pajėgęs suprasti nuskriaustuosius ir skriaudžiamus, iš Chicago buvo iškeltas. Kiti dvasiškiai nekalbėjo lietuviams suprantama kalba. Blogiausia, kad dauguma jų visai tylijo.

Labai rimtai ir šį klausimą pažūrėjo Kanadoje leidžiamų Tėviškės žiburių redaktorius. Drą-

siai pastelgė ir Brooklynje leidžiamas pranciškonų Darbininkas. Jis drįso įdėti Algio A. Rogio laišką, kuriame labai plačiai paašškinta lietuviams keliama širdgėla. Jie negali pakelti, kad jų pačių suorganizuotos, nupirktos ir išmokėtos kapinės būtų administruojamos visai be tiesioginės sklypų savininkų intervencijos. Ponas Regis ne tik iškėlė Chicago katalikų vadovybės nekreipimą dėmesio į daromas skriaudas, bet net nesistengimą klausimo išaiškinti ir suprasti.

Koks didelis skirtumas tarp Lietuvių Tautinių kapinių administracijos ir kazimierinių kapinių. Pirmose visi lietuviai patys viską tvarko, tuo tarpu antrose lietuviams reikia kovoti dėl kiekvieno menko dalykėlio. Pasirodo, kad pasipiktinimų sukėlęs kablų dar ir šiandien iš kapinių neišvežtas, nors dabar jis jau labai retais atvejais naudojamas.

Kaip kazimierinės, tsip ir tautinės kapinės nupirko paprastai lietuviai. Jie sudėjo pinigų kapinėms pirkti reikalingai žemei, išlygino, aptvėrė stipriomis tvoromis ir išmokėjo visas paskolas. Tuo tarpu tautinės valdos sklypų savininkai, o kazimierinės valdos svetimų paskirti žmonės. Kiekvienas į Tautines Kapines atėjęs doleris eina kapinių pagerinimui ir tvarkai palaikyti, o kazimierinėse lietuvių sudėtus pinigus gali persikelti į savo kasą nauji savininkai. Kazimierinių kapinių sklypų savininkai nepajuto, kaip jiems išslydo iš rankų kapinių administracija.

Kazimierinių kapinių sklypų savininkai sudarė stiprią draugi-

Šis kablų dar tebestovi sv. Kazimiero kapinėse

ją ir kovoja dėl prarastų teisių. Vyskupija jiems padarė vieną kitą antaielį nuolaidę, bet pa-

Ekskursijos į Lietuvą 1972 metais

Walter Rask - Rasčiauskas pirmas pradėjęs vežti žmones į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo tvarkingai suorganizuotos ekskursijos vyksta sklandžiai. Šią vasarą jo vadovaujamas American Travel Service Bureau nuvežė 6 amerikiečių grupes į Lietuvą. Norėjo daugiau žmonių nuvažiuoti, bet dėl vėlybos registracijos negalėjo to padaryti, nebuvo vietos.

Ateinančiais metais Rasčiauskas įstaiga planuoja nuvežti Lietuvon net 10 grupių. Vienos ekskursijos buvo 17 dienų, kitos po 21 dieną. Prie jų bus galima prisijungti Chicagoje, New York'e ar Montrealyje. Kas iš anksto užsiregistruos, tai galės pasirinkti jam patogiausią kelionės laiką. Su vėliau besiregistruojančiais gali tapti atsitiktai, kas atsitiko šiais metais. Todėl patariame planuoti iš anksto ir laiku užsiregistruoti.

Rašykite arba informacijų kreipkitės tokiu adresu:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: (312) 238-9787

Taip pat paruošiamas kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname bilietus ir reikalingas visas. (Pr).

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LABAI SVARBU! AUTOMOBILIAI Į LIETUVĄ

YRA PUKIAUSIA DOVANA JUSŲ GIMINĖMS

Tik trumpam laikotarpiui greitas pristatymas yra garantuojamas dabar.

Ilgai lauktas visai naujas
ZHIGULI VAZ 2101*
Pilna kaina \$3275.00
MOSKVIČ 412 IE.
Liukso modelis.
Pilna kaina \$3275.00
MOSKVIČ 408 IE.
Pilna kaina \$3009.50
ZAPOROZHETS ZAZ 966
Pilna kaina \$2012.50.

Tik ribotas kiekis yra pasiūlymas. Todėl nelaukite.

Užsisakykite dabar.
Užsisakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor.
New York, N. Y. 10010
Tel.: 982-1530.

Mes turime 23 metų patirtimą šiose srityse ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

grindiniuose klausimuose nedaro jokių nuolaidų ir nesutinka patvirtinti pažadų. Sklypų savininkai turi pasitikėti daromomis nuolaidomis ir pasakyti žodžiu. Padarytą nuolaidą gali ir vėl atsiimti.

Sekmadienį sklypų savininkai ir vėl susirinko išklausti valdybos pranešimų ir pasitarti, ką jie planuoja šiais metais daryti. Vieną kitą šis klausimas jau išvargino, bet didelę sklypų savininkų daugumą užkietėjo ir ryžtasi toliau ginti savo teises.

Sklypo savininkas

TRUMPAI

— Prof. kun. Stasys Yla ir prof. Julius Kakarieka iš Argentinos šiandien dalyvaus Lietuvių Radijo Forumo programoje.

— Stasys Juškėnas, Naujiųjų bendradarbis, priimtas į Lietuvių žurnalistų S-gos Centrinį skyrį. Šių metų pradžioje jis išėjo pensijon, tad turės daugiau laiko spaudos darbui.

— Šiandien Čikagoje atvyksta rašytojas Antanas Gustaitis, kuris skaitys savo humoristinius kūrinius Spaudos būliuje. Be jo, programoje dalyvaus Vanda Stankienė ir Dalia Kučėnienė. Būliuje laukiama svečių ir iš kitų miestų.

— Bruno Molas ir Barbara Mickevici iš Čikagos pietvakarių ir James F. Lušis iš Bridgeporto apylinkės baigė Illinois Technologijos Institutą.

— Ralph Pranckus iš St. Bernabos mokyklos, dalyvaus geriausių krepšininčių rinktinėje. Rungtynės bus šį šeštadienį toje mokykloje.

— Adomas Tumas, So. Boston, Mass., išrinktas LVS Ramovės skryiaus pirmininku, Vladas Bajerčius — vicepirm., Povilas Tyla — sekr. ir Pranas Marcinus — išdininku.

— New Jersey Lietuvių Taryba ir LB Apyg. valdyba ruošia Nepriklausomybės minėjimą vasario 12 d. Jis prasidės 6:30 v. vak. pamaldomis šv. Trejybės bažnyčioje, o po jų bus minėjimas salėje.

— Šv. Jurgio parap. mokyklos baigiam. klasės mokiniai mokslo metų pabaigoje ruošiasi trijų dienų ekskursijai į Washington, D. C.

— Mokytojas Viktoras Atkočaitis moko Brighton Parko Lietuvių parapijos mokykloje. Jis suorganizavo tos mokyklos mokinius ir įvairias sporto grupes — ledo rutulio, krepšinio, šachmatininkų ir kitas. Daugelį mokinių jis įtraukė į mokyklos laikraščio "Spirit" darbus ir tiems darbams sumaniai vadovauja, lavindamas būsimuosius spaudos bendradarbius. Mokinių naudai mokyk. V. Atkočaitis skiria daug laisvo laiko. Už tai visi mokiniai jį mėgsta, tėvai

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SUPERVISORS WANTED
MALE OR FEMALE

MUST BE 18 YEARS OR OVER.
Have large car, station wagon or van.
Minimum 4 hrs. per evening and all day Sat. Able to supervise young boys (12-16 yrs.). Knowledge of Slavic language helpful but not necessary. Unlimited potential — \$150.00 per week and up.

If you are this person contact
Mr. BOB DICKEY
4661 W. 120th St. (off Cicero)
or phone 389-2390
between 11 A. M. & 3:30 P. M. interview.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

COOK HOUSEKEEPER
FOR 2 ADULT.

Private room, bath, TV, Lincoln Park area. — Live in or daily.
Phone 549-4530

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

IESKAU PIRKTI
VALGOMOJO KAMBARIO
PAKABINAMA ELEKTROS LEMPA
su spalvotais stiklo gaubtuvais, deko-
ruotais vaisių ar gėlių vaizdais.
Skambinti telefonu 238-5533
tarp 8 ir 9 val. ryto arba po 6 val.
vakaro.

FARMS FOR SALE
Okiai Pardavimui

CENTRAL WISCONSIN
BY OWNER.
68-acre farm. New 3-bedroom ranch home. Small woods, springfed pond. Write in English.
LEWIS DEEGAN, Rt. 2.
GREENWOOD, WIS. 54437

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
Marquette Parko apylinkėje, nerūkian-
čiam pensininkui arba dirbančiam.
Galima pasigaminti maistą.
Tel. WA 5-6742

gerbia, o mokyklos ir parapijos vadovybė gerai vertina.

— J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, yra LVL S-gos leidžiamo puiusios žurnalo "Seja" administratorius. Gerai žinodamas lietuviškos spaudos padėtį, jis atsiuntė auką už kalendorių.

— Frances Gramont vakar, vas. 4 d., Chicagoje susitokė su Toliu šluta ir Gramontienės name suruošė šaunią puotą. Frances dirba ligininėje, šlutas verčiasi filmavimu, o abu Chicagoje vadovauja lietuviškos televizijos valandai.

— Ona Gradinskienė, IV-tojos Tautinių Šokių šventės rengimo komiteto pirmininkė dr. L. Kriaučiūno pakviesta, sutiko vadovauti šventės banketo ruošai.

— Čikagos Lietuvių Taryba prašo visus, kurie numato važiuoti į Vasario 16 d. minėjimą (vasario 20 d.) specialiais autobusais, užsiregistruoti Alte tel.: 778-6900. Norima tiksliai žinoti, kiek autobusų reikės. Registracija vykdoma visą dieną ir vakarais nuo 7 iki 9 val.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS
NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

8 BUTAI

4 metų senumo visas modernus, gra-
žus ir patogus 2 aukštų mūras su 8
butais. Visi butai turi įmontuotas vi-
rimui ir kepinimui krosnis, šaldytuvus
ir oro vėsinimo vienetus. \$15,300 pa-
jamų metuose. Daug visokių puikių
rengimų. Lai jums pinigai ateina
lengvu būdu. Skambinkite stebuk-
ladariui.
Skambinkite MICHAELS dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

DIDELIS 2 BUTU MŪRAS
6 ir 7 kambariai su 1 1/2 vonios kamba-
riais, karšto vandens šiluma, dujų, 2
mašinių mūro garažas, platus sklypas.
Namas 30' x 70' dydžio arti Marquette
Parko.
Mrs. RITNER, 434-4300
McKEY & POAGUE, INC.
3145 W. 63rd STREET

Butų nuomavimas. Ivairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO
TEL. — 254-5551

2 BUTU MŪRAS
prie 12-tos ir Austin. 6 1/2 ir 4 1/2 kam-
bariai. Modernios plytelių vonios, 2
mašinių garažas.
\$25,000.

SVOBODA, 2134 So. 61st St. Cicero
Tel. BI 2-2162 arba LA 1-7038.

PRIE 55-TOS IR NAGLE

5 1/2 kambarių mūrinis su 3 dvigubos
vertės miegamaisiais ir valgomuoju
prie virtuvės su dideliu langu. Nau-
jas aluminijaus garažas su elektros
akimi duryse. Pilnas beismantas še-
mos pramogoms ir poilsiui. Visas na-
mas turi oro vėsinimo sistemą. Re-
kordiniai žema kaina \$28,900 yra šiu
metų bargenas. Skambinkite stebuk-
ladariui.

Skambinkite MICHAELS dabar.
Kalbame lietuviškai.

254-8500

MARQUETTE PARKE apylinkės mū-
ro namas, 2 gražūs butai. Kabinė-
nės virtuvės. Plytelių vonios.
Nebrangus. Tel. 778-6916.

FOR SALE

De Luxe apartment
BUILDING

Skokie. Good investment.

R. BORDELON.
FR 2-5252

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai.
pildomi pilietybės pareiškimai i
kitoki blankai.

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

Federalinių ir valstijos pajamų
mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas

REAL ESTATE
Prašų pildymai
NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos
INSURANCE

NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento).
Tel. 436-7878

Čikagos Lietuvių Taryba
prašo visus, kurie numato va-
žiuoti į Vasario 16 d. minėjimą

(vasario 20 d.) specialiais auto-
busais, užsiregistruoti Alte tel.:
778-6900. Norima tiksliai žino-
ti, kiek autobusų reikės. Regis-
tracija vykdoma visą dieną ir
vakarais nuo 7 iki 9 val.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LAIMINGI NAMAI

TIKRAI 1 1/2 AUKSTO 2 butų mūras
20 metų, 2 auto garažas. Gazo base-
board šildymas. Gražus, sausas įren-
gas beismantas. Marquette Parke. —
\$35,000.

10 BUTU MŪRAS, apie \$14,500
nuomos. Marquette Parke, Kaina
\$74,700. Investuokite pelningai ir
saugiai.

12 METU 2 butų geriausias mūro
namas. 2 atskiri šildymai, 2 auto ga-
ražas, pačiame Marquette Parke. —
\$37,700.

SVIESUS 2 BUTU 11 metų mūras,
naujas garažas su elektr. durim, gazo
lo medis, alium. langai, nauji karpetai,
2 radiatori šildymai, sveiki oro vėsinu-
vai, sausas — aukštas beismantas,
prie pat Marquette Parke. \$44,900.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Mo-
dernus 2 auto garažas, kabinėtų vir-
tuvė, gazu šildymas. Puikus namas
gventi Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTU MŪRAS arti bažnyčios ir
mokyklų. 3 kamb. sausas beismantas,
2 auto garažas. \$29,000.

2 EMIŠ — 30 metų su garazu prie
pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr.
po 3 mieg., alium. langai, karštu van-
deniu šiluma gazu. 2-ju autom. gara-
žais. Gražioje vietoje prie parko. —
\$40,500.

6 KAMB. MŪR, moderni virtuvė ir
vonia, alium. langai, karštu vandeniu
šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.
APYNAUJIS 1 1/2 aukšto mūr., alium.
langai, šiluma gazu, įrengtas rūsys.
2-ju autom. garažais. Marquette Parke.
\$30,500.

GRAŽUS 4 BUTU mūr., alium. lan-
gai, karštu vandeniu šild. gazu, mo-
dernios vonios. Mūr. garažas. Mar-
quette Parke. \$52,000.

VIRS 50 PĖDU pločio, gražus kam-
pinis sklypas. 2-ju butų namai. Oak-
lawn. Traukiklis.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2
automobilių mūro garažas, Marquette
Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
šų rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiavimai nemokamai.

Turite leidimus dirbti mieste ir
užmieste.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775

(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE,
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, pritarusių darbininkų. Kal-
nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill
TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, 22.